

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 23 vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenemal nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Hrvatsko ali madjarsko morje?

Da je vsaka stranka, ki je v večini, več ali manj oportunistična, je razumljivo. Ako je dosegla večino, mora vladati, tega pa ne more, če se kako ne sporazume z onimi, ki imajo oblast. Tako je tudi s koalicijo na Hrvatskem. Nastala je kot opozicija v znamenju edinstva hrvatskega in srbskega naroda proti Khuenovemu tiranstvu. V zvezi z državnopravno opozicijo na Ogrskem je tega moža vrgla in sprejela od novih gospodarjev na Ogrskem vlado. Pa že to je bila njena nesreča. Košutovci so oni, ki stoje na stališču, da Hrvatska pravzaprav niti ne obstoja. Ko so Hrvati svoj posel opravili, to je, moralo Košutovcem pomagati na konja, so jih slednji po madjarski morali ogoljufali. Sklenili so železničarsko pragmatiko, ki železnice, katere so skupna, ogrsko-hrvatska zadeva, popolnoma pomadjarizuje.

Takrat je koalicija svojo nalogo razumela in je začela proti temu boju, ki je trajal do sedaj. Ker se Madjarska, ki je medtem Košutovce vrgla in dobila novega gospodarja, oportunistično »narodno delavno stranko«, ni hotela ukloniti, je koalicija stopila v zvezo z združenimi pravaši. Tisza je nato Hrvatski vzel ustavo in postavil nad njo komisarija. Na drugi strani pa so balkanski dogodki monarhijo potučili, da z golo silo Hrvatov ni mogoče vladati, da se ne ustvari iz zvestega naroda iredenta. Tisza je dobil nalogo, da se s Hrvati sporazume. Ako bi bili slednji ostali edini, bi se dal brezdvomno doseči za obe strani zadovoljiv kompromis. Toda na eni strani so se razkljali pravaši, od katerih je eno križ začelo premišljevanje, kako bi moglo koalicijo prehiteti, da dobi samo vlado v roke, na drugi pa je koalicija razdrila pakt s pravaši, ki niso bili več ena sama edinstvena stranka, in se je sama s Tiszo pobotala.

Da je bil kompromis v teh razmerah za Hrvatsko manj ugoden kakor za Ogrsko, se razume. Pravzaprav je ostalo vse pri starem in so se vse sporne zadeve med Hrvatsko in Ogrsko odložile ad calendas graecas. Ogrji pa se kljub temu obotavljajo dati koaliciji vlado, kakor bi bilo ob obstoječih prilikah edino prav in pošteno in vodijo koalicijo za nos. Pač so pa mrzlično teženje koalicije za vlado izrabili v to, da so izvršili nov atentat na državna prava Hrvatske. Ogrski državni zbor je sklenil postaviti, glasom katere se priznava skupni pomorski vladni na Reki in trgovinskemu ministru pravica razlastitve na hrvatski morski obali v pomorske interese. Zdaj pa

se je pokazalo, da gre oportunistem koalicije daleč čez vsako mejo, in da se Tisza v njej res ni motil. Koaliciji je več za to, da spravi svoje pristaše na sekcijska mesta v Zagrebu, kakor pa za življenske interese hrvatskega. Od koalicije ni nihče pričakoval, da bo pospeševala realizem, to pa se je smelo od nje terjati, da varuje vsaj obstoječa prava Hrvatske. Ne! Koalicija ni samo molčala, koalicija je izpočetka razlastilni zakon v saboru celo zagovarjala! Mi se borimo za Trst, koalicija pa izroča hrvatsko Primorje Ogrom!

Ne tako pravo hrvatsko javno mnenje. Dvignilo se je Primorje, dvignil se je celo Zagreb. Ne samo pravaši, tudi obzoraši in supilovci, tudi liberalna »nacionalistična« mladina obsoja novi madjarski atentat in sramotno vlogo koalicije v tej zadevi.

Ni čuda. Vsa juristična zavijanja nič ne pomagajo. Po zakonu, sklenjenem od ogrskega državnega zbora v nenavzočnosti hrvatskih delegatov — že to je nepostavno, ker gre za skupno zadevo! — postane hrvaško Primorje faktično last ogrskega državnega erarja. Reška pomorska oblast se obali ne samo lahko polasti, ampak more n. pr. z zasipanjem morja ustvariti nov ogrski teritorij, svoja pristanišča, kopa-rišča, tovarne in more dobiti v roke tudi ribištvo, ki je brez obali nemogoče. Če kdo pravi, da bi obal postala skupna ogrsko-hrvatska posest, je več kot naiven, ker vemo, da je Madjarom skupno istovetno z madjarskim. Pomorska oblast in trgovinski minister bosta vedno le v madjarsko korist odločevala. Ta zakon ne pomeni torej nič več in nič manj, kakor da se hoče Ogrska, kateri je Reka postala premajhna, polastiti vseh dostopov do jadranskega morja. Gre za to, ostane li severovzhodna Adrija hrvatska ali pa postane madjarska.

Koalicija se sicer zdaj nič več ne izgovarja. Javno mnenje ji je zamašilo usta. Napoveduje, da bo magnatska zbornica zapisov v prilogi Hrvatski popravila. Na te »popravke« smo presneto radovedni. Zdaj bi se ogrsko javno mnenje dvignilo, če bi magnatje ta zakon v škodo Ogrske spremenili. Igra je izgubljena.

Eno pa še ni izgubljeno. Možnost namreč, da se zdaj vsi opozicijski elementi na Hrvatskem združijo, ali pa da se vsaj pravaši zopet združijo. Ali niso uvideli, kako je njihov spor hrvatsko stvar brezmejno oslabil in ojačil madjarsko? Ali je ujedinenje pravašev res nemogoče? Vsaj kooperacija gotovo ni nemogoča! Koalicija spor med »milinovci« in »frankovci« izrablja, da lažje mešetari s pravicami Hrvatske. Kakor se je nekdanj ves hrvatski narod združil proti Khuenu, tako naj se zdaj zoper nove madjarone. Spricho ve!ke

domoljubnosti hrvatskega naroda, ki koalicije dozdaj ni dobro spoznal, to ne bo težko.

Jakobinski škandal na Francoskem.

Zločin Caillauxove.

Dne 21. t. m. je prvič zaslišal Caillauxovo preiskovalni sodnik. Caillauxovka se je pripeljala z avtomobilom iz zapora Saint Lazare v justično palačo. Pri zaslišanju je bil navzoč tudi njen zagovornik Labori s svojim tajnikom Pachmannom. Caillauxovka je bila zelo razburjena. Izpovedala je, da se je leta 1894. poročila z Leonom Claretjem, z njim je imela dve hčeri, ena je zdaj stara 19 let, druga je umrla. Ločila se je od Claretjeja aprila 1899. in se omožila decembra 1911 s Caillauxom. Vedno se je zanimala za javno delo svojega moža. Dve leti se je vodil proti njemu politični boj. Obdolžili so ga celo, da je prodal del Kongo Nemčiji. Osobito ostro so ga napadali, odkar se je sestavilo Doumerguevo ministrstvo. Opazila je, da jo njena okolica gleda postrani. Ko je »Figaro« objavil pismo, podpisano z »Dein Joe«, je bila ogorčena. Lastnik tega pisma je imel še dvoje njenih zasebnih pism v rokah, ki ju je Caillauxu pisala, preden se je omožila. Sklenila je zato, da bo Calmetteja zasledovala in se je tozadevno posvetovala s sodnim predsednikom Monnierjem. Med zaslišanjem je Caillauxovka večkrat jokala.

Škandal v taboru francoskih Jakobincev.

Za ministre sedanje francoske jacobinske vlade je preiskava naravnost katastrofalna. Ministri, najhujši preganjači katoličanov, voditelji kulturnega boja in zagovorniki brezverske morale v državi in šoli, so ščitili največjega novodobnega defraudanta in goljufa Rochetteja, ki je izdajal papirje za rudnike, ki jih ni bilo, in tako ogoljufal malega moža za šest milijone. Na ukaz ministrov so pa preiskavo proti njemu zavlačevali tako dolgo, da je Rochette izginil in da je vsa zadeva zastarala. Parlamentarni komisiji, ki meša to blato, je dne 21. t. m. izpovedal državni tajnik Lescouffe, da je trdno prepričan, da je generalni državni tajnik Fabre na povelje odgodil Rochettejevo razpravo, kar mu je Fabre sam povedal. Sodi, da je Caillaux Rochettejevega zagovornika prosil, naj zahteva, da se zadeva odgodi. Ko so sodniki izvedeli, da se zadeva odgodi, je glavni odvetnik Laurence rekel: »Zdi se, da

je Rochette tihi družabnik lista »Rap-pel«, v katerega piše Caillaux«. Minister Monis je Fabru najodločneje zagrozil, da bo, če nastopi proti odgode-nju, zahteval od njega, da se osebno zagovarja. Državnega pravdnika namestnik Bloch-Larocque je tudi potrdil, da se je razprava le zato odgodila, ker je to Monis Fabru ukazal in mu skrito grozil. Cora je izjavil, da Monisu osebno ni bilo na tem, da se razprava odgodi, a da je to hotel in zahteval Caillaux.

Dosedanji uspeh preiskave glede vplivanja na sodišča od strani francoskih jacobinskih ministrov.

Pariz. »Matin« poroča, da je dozdaj parlamentarna komisija glede na škandal Rochette dognala: 1. Minister Monis je marca 1911 pri generalnem državnem tajniku posredoval, da se sodna razprava Rochette iz političnih razlogov odgodi. 2. Monis je posredoval, ker je to Caillaux zahteval. 3. Predsednik vzklicnega sodnega dvora Bidault de l'Isle je odgoditev zato dovolil, dasi je prej trdil, da to ni res. Komisija mora še dognati: 1. Ali je Monis generalnemu tajniku odgoditev ukazal ali le izrazil svojo željo. 2. Zakaj je vlada posredovala, ali je to želel Caillaux zato, da ustreže Rochettevemu zagovorniku ali je to želel zato, da prepreči odkritja po Rochettevem zagovorniku.

Državljanska vojska na Angleškem.

Samouprava Irske, ki jo je trikrat sklenila angleška zbornica, grozi, da uniči notranji red v Angliji. Protestanti irske province Ulster, stoletni zatiralci katoliških Ircev, se pripravljajo, da z orožjem preprečijo samostojno Irsko. Trde, da razpolagajo s 100.000 možmi, ki so jih javno za vojsko izurili.

Ko so Irce najbolj zatirali, niso protestantski veleposestniki in bogataši tako nastopali, kakor nastopajo zdaj. Sovraštvo proti katoliškim Ircem neteje framasonske lože, ki imajo svoje središče v Belfastu, kjer podpihujejo sovraštvo proti katoličanom. Ob asistenci teh lož prepevajo Ulsterci tiste krvave pesmi, ki so jih prepevali ob časih kraljice Elizabete, kadar so protestantske tolpe preganjale in morale katoličane. Položaj poostrejuje dejstvo, ker del angleških častnikov odpoveduje pokorščino. Častniki izjavljajo, da rajši odlože svoje šarže, kakor pa da nastopijo proti Ulsterčanom za uvedbo homerule.

Kaj stori vlada, ni znano, a sodi se, da vztraja. Častnikom, ki so izjavili, da ne

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Gruščeki, poslovenil dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Zvelevičeva je molče potegnila iz denarice petindvajset rubljev in jih položila na mizo:

»To je za kolke, gospod glavar.«

»Tako nekako stanejo,« se je nasmešnil ter shranil v miznico, pozvonil in zaklical: »Ivan Ivanovič, notranji potni list za madame Zvelevič s hčerjo... šlahčanke in katoličanke.«

»Zahvalim gospod glavar.«

»Ni kakaj... še nisem dobil uradnega obvestila.«

Advokat v Lublinu je, ko je pregledal na konsistoriju matrike, dognal, da je Karolina Zvelevičeva bila v resnici radi smrtne bolezni krščena z vodo od unitskega duhovnika, toda ko je ozdravila, so se vršile krstne ceremonije v katoliški cerkvi, kakor izpričuje matrični izvleček.

Zenski sta se za enkrat pomirili, toda advokat je opozoril, da bo pravda trajala jako dolgo, kajti stvar pojde

pred peterburški sinod in treba bo predložiti matrične izvlečke prednikov Karoline Zvelevič v dokaz, da so bili katoličani. Po advokatovem mnenju se pravda more dobiti, zlasti ker sedanji vladar ni več na katoličane tako srditi Aleksander III., ampak Nikolaj II.

Upanje in pogum se je vrnilo ženskama v srce in vrnili sta se na deželo.

Toda v soboto proti večeru je prišel djak s stražnikom opomniti Zvelevičevo, naj pride jutri v cerkev in da dober zgled pokorščine in ubogljivosti upornim zedinjencem.

Pogostila je oba poslanca z žganjem, dala vsakemu dva rublja in se izgovorila, da je bolna, toda prihodnjo nedeljo pride.

Kruglakov se je razveselil popoveda odkritja in se pripeljal k Zvelevičevim, a dasiravno mu je služkinja povedala, da je gospa bolana, je udrl skoraj s silo v sobo, trdeč, da je gospodična zdrava in ga mora sprejeti.

Prišla je Bronja jezna in mračna ter vprašala:

»Česa pa hočete?«

»Pripeljal sem se k vam z dobro novico, vi pa, barišna, se jezite... Ali sem jaz kriv, vaš suženj? ... Svetujem, namreč madami in vam, barišna, da bi se pobotali z neobhodnostjo.«

»Tako je vaše mnenje, naše pa drugačno,« je odvrnila hladno.

»Torej je treba, da bi si poiskali moža, ki vam bo dovolil ostati pri katoliški veri, dasiravno je to zoper postavu.«

»Me sve in ostanete katoličanke... česa hočete?«

»Poznam nekega,« se je nasmešnil zelo vljudno, »ki bi se oženil celo s katoličanko, ker je zaljubljen.«

»Torej povejte dotičnemu neznanecu, da Poljakinja nikdar ne vzame Moskala.«

»Ej, barišna, pomislite,« je zaklical bled od jeze.

»Še enkrat povem, da nikdar! ... Zdi se mi, da mi nimate ničesar več povedati... torej se poslovim,« in je odšla.

Odšel je se, premišljujoč razne načine maščevanja, kajti v tem trenutku se je njegova nagla ljubezen izpremenila v sovraštvo.

XXIII.

Razburjen vsled takega postopanja Zvelevičeve se je trudil Kruglakov na vse načine, kako bi jima nagajal, pošiljal je nadnje stražnike in ju zasledoval na vsakem koraku.

Pravda, ki se je začela radi prepisovanja Zvelevičevih na pravoslavje, se je

vlekla zanj veliko prepolževu. Po dolgih posvetovanjih in načrtih se je slednjič pop odločil iti naravnost v Varšavo, da bi tam podprl pravdo in izposloval poslednji odlok.

V pisarni metropolitana, a celo sam arhijev, so ga zagotavljali, da je stvar na dobri poti in da peterburški sinod odloči to zadevo na korist pravoslavja. Zagotovljen, da ni zaman zgubil časa in denarja, se je vračal pred Božičem z železnico domov.

Ko se je v Pulavah nagnil skozi okno, je zagledal mladega Revskega, ki je stekel z zavojem na peron, se srečal s pulavskim djakom in vrnil brez zavoja.

Ravno to se je ponovilo v Lublinu in v Krasnostavu.

To obnašanje je vzbudilo sum popa, ki je sovražil Revskega od časa, ko je prišel z njim skupaj na Pogonji pri pobiranju darov za spomenik.

Sovraštvo ima ravno tako kot ljubezen pronikljive oči.

Pop je opazil, da mora zavojček po svoji obliki obsegati knjige in takoj se je porodil v njem sum, da razdaja Revski zaročnikom prepovedane knjižice, ki šuntajo zoper vlado in oblast.

Kolikor bolj je premišljeval, toliko bolj se mu je zdel ta sum opravičen in se je izpreminjal v gotovo dejstvo...

nastopijo proti upornim Ulsterčanom, je vlada naznanila, da naj ubogajo ali pa šaržo odlože. Nekaj častnikov je šaržo odložilo. 21. t. m. je zboroval angleški ministrski svet. Kralj je pozval k sebi 21. feldmaršala lorda Roberta, ki se je nato posvetoval v vojnem ministristvu s feldmaršalom sirom Johnom Frenchom. Tudi vojnega ministra je zasljal kralj. Voditelja upornih Ulsterčanov, Carsona, stražijo oboženi prostovoljci.

Zakladni kancler Lloyd George je 21. t. m. v Huddersfieldu govoril o vstaji v Ulstru. Rekel je, da je zadeva najresnejše vprašanje od Stuartovih časov sem in da gre za ustavo. Če bi liberalci zdaj odnehali, bi ne bili več sposobni, da veliko državo vladajo.

Vojni minister Seely je nameraval 21. t. m. zvečer govoriti v Hednorju, a je radi resnega položaja moral ostati v Londonu. Mesto njega je govoril njegov tajnik, poslanec Godfrey Colline, ki je izjavil, da je vsak dolžan, da podpira državno oblast, ko izvaja svoje naloge. Kdor se bo ustavljal, bo strogo kaznovan. Poroča se, da so že železnice pripravljene, da se po njih odpelje 10.000 mož v Glasgov in v druga pristanišča, kjer jih vkrcajo in na Irsko odpeljejo.

Angleška vojska in vstaši na Irskem.

London. Angleži imajo na Irskem 24.282 vojakov, med njimi 14.409 pešcev, 2052 konjenikov, 4805 topničarjev, 1277 tehničnih vojakov itd. Poveljuje general sir Artur Paget. Ulsterčanski protestantje razpolagajo na papirju s 110.000 prostovoljci, ki so razdeljeni v 65 bataljonov, ki štejejo 400 do 2000 mož. Trdi se, da to silo lahko v dveh dneh mobilizirajo. Med njimi je veliko prejšnjih vojakov in bivših častnikov. Poveljuje Ulsterčanom generalni lajtnant sir George Richardson, šef generalnega štaba je polkovnik Hackett Pain. Glavna moč vstaje je v Belfastu, kjer je 30.000 prostovoljcev, ki pa imajo le 20.000 pušk. »Evening News« poroča, da bo operirala angleška armada proti Ulsterčanom iz Glasgowa in iz Ardrossana, odkoder prepeljejo vojake na Irsko. Tudi v Maryhillu, Hamiltonu, Ayru in Stirlingu so pripravljeni močni vojaški oddelki.

Sodba politikov o vstaji Ulsterčanov.

London. Konservativni krogi zagotavljajo, da bo, če vlada ne dopusti, da se po ljudskem štetju usoda homerula odloči, mogočen vpliv (kralj) povzročil, da se razpusti zbornica in da se izvedejo nove volitve v štirih ali šestih tednih. Liberalni krogi izjavljajo, da so poročila z Irske pretirana, in sicer zato, da bi na krono vplivala.

NOV POIZKUS KRŠENJA HRVATSKE AVTONOMIJE.

V madjarskem državnem zboru je predložen načrt zakona glede uredbe kompetence obrtnih in rednih okrajnih sodišč. Zakonski načrt krši v mnogo točkah popolnoma avtonomno kompetenco sodišč na Hrvaškem. Bomo videli, kaj bo koalicijska na to rekla.

CESAR VILJEM NA DUNAJU.

Danes zvečer pride nemški cesar Viljem na Dunaj, da obišče našega cesarja. Od tu odpotuje v Benetke, kjer se sestane

A ko je na postaji v Zamostju opazil, da se Revski malo briga za ostalo prtljago, s posebno skrbjo pa obdaja majhen ročen kovček, bil je prepričan, da se v tem kovčku nahaja zločin protidržavne agitacije in da so tam dokazi zarote.

Razveseljen in razžarjen od svojega odkritja, se je namesto domov, peljal najprej k žandarmerijskemu častniku Frideriku Antonoviču Kornweitu. »Česa želite, batjuška?«

»Že nekaj časa se vrši agitacija zoper državo in nerazdeljivost monarhije v Tesni...«

»Imate dokaze?«

»Moralnih imam mnogo... križ opornikov... punt kmetov... zaničevanje pravoslavne cerkve... zanemarjanje verskih dolžnosti... vjetje preoblečenega katoliškega duhovnika... poboj stražnikov... to so vendar dokazi.«

»Hm, samo moralni, toda biti morajo dejanski.«

»Videl sem danes Revskega iz Natmet...«

»Katerega?«

»Mladega... Na vsaki postaji je zarotnikom razdajal knjižice... ima jih cel ročen kovček.«

»To je nemogoče,« je zaklical častnik, »Revski spada med mirne ljudi.«

»Morda stari... toda mladi... večkrat sem že obrnil pozornost okrajnega glavarja na njegovo obnašanje, na agitacijo med kmeti, toda... nikdo me ni poslušal.«

»Torej trdite, batjuška, da je razdajal knjižice?«

(Dalje.)

z italijanskim kraljem, iz Benetk se pa odpelje v Miramar, kjer obišče prestolonaslednika nadvojvoda Franca Ferdinanda. Iz Miramara se odpelje na otok Krí, kjer ga ob velikonočnih praznikih obišče nemški kancler Bethmann Hollweg.

MED ZAVEZNIKI.

Za začetek mesca aprila napovedani sestanek med grofom Berchtoldom in Di San Giulianom se je zopet zakasnil.

NOVO ITALIJANSKO MINISTRSTVO.

Italijansko ministrstvo se je končno takole sestavilo: predsedstvo in notranje zadeve Salandra, zunanje zadeve marchesi di San Giuliano, kolonije Martini, pravosodje Dari, mornarica Millo, pouk Daneo, delavsko ministrstvo Ciuffelli, poljedelstvo Cavaola, pošta Riccio. Vojni minister se še imenuje. Ministri so 21. t. m. prisegli.

OBOROŽEVANJE ITALIJE.

Po proračunu za l. 1914/15 se mirovno efektivno stanje kopne armade v Italiji zviša od 250.000 mož na 291.958, stanje mornariškega moštva pa od 35.000 na 38 tisoč. Armada bo torej v miru štela okoli 1% vsega prebivalstva.

RUSIJA SE JE PRITOŽILA ZOPER PISANJE NEMŠKIH IN MADJARSKIH LISTOV.

»Rusko Slovo« poroča, da se je ruski poslanik Šebeko pri grofu Berchtoldu pritožil radi skrajno sovražnega in sramotilnega pisanja dunajskega in budimpeštanskega časopisja zoper Rusijo. Grof Berchtold je odgovoril, da nima na časopisje nobenega vpliva.

POSILCI RUSKE DUME V LVOVU.

V Lvov so se pripeljali 21. t. m. poslanci ruske dume Jakubovič, Lašjevič, Makohou, Mitrocki in Radič, ki so pristojnostmi sodni razpravi proti Bendasniku in tovarišem. Ruski poslanci ostanejo nekaj dni v Lvovu.

RUMUNIJA SE PRIBLIŽUJE RUSIJI.

Berolin. Tu so zelo vznemirjeni, ker se Rumunija vedno bolj približuje Rusiji. V balkanski vojski sta Francija in Rusija, spretno izrabljajo prijateljstvo Avstrije do Bulgarije, Rumunijo nalašč tako protežirali, da sta jo trozvezi odtujili. Če bi ne bil nemški cesar odločno nastopil proti reviziji bucareškega miru, katero je grof Berchtold zahteval, bi Rumunija bila za vedno za trozvezo izgubljena. Rusija zdaj Rumunijo vabi, ponujajoč ji Sedmograško, Francija pa ji denar posoja. Zaroka bodočega prestolonaslednika s carjevo hčerko mnogo pomeni. Govori se celo, da bo car Rumuniji Besarabijo vrnil. Verjetno pa to ni, pač pa utegne Rusija Besarabskim Rumuncem dovoliti večje narodne pravice.

IRENTA V RUMUNIJI.

Znani profesor Xenopol je te dni v Bukareštu predaval o potrebi agrarnih reform v Rumuniji. Dejal je, da je najvažnejša naloga Rumunije, združiti vse Rumune v eno državo. Ogri Rumune tlačijo. Ogri pa danes Avstrijo vladajo. (Žalibog!) Zato je prijateljstvo med Avstrijo in Rumunijo nemogoče. Rumunija mora osvoboditi svoje kmete, da se ojači, potem se bo mogla lotiti svoje največje naloge.

SRBIJA IN GRČIJA.

Pogajanja glede trgovinske pogodbe med Srbijo in Grčijo so baje perfektna. Gre predvsem za ugodnosti za Srbijo v Solunu, čemur se Avstrija z vsemi silami upira. — Kralj Peter odpotuje v kratkem v Atene, kralj Konstantin pa mu obisk vrne. Stvar ima politično važnost.

AVSTRALCI SE BOJE JAPONCEV.

Avstralski ministrski predsednik Massey je izjavil, da ne veruje, da zagotovi mir Avstraliji angleško japonska zveza. Pride čas, ko bo Tihi ocean tvoril središče viharjev. Angleške vojne ladje bodo morale biti v Tihem oceanu kos vsakemu sovražniku. Avstralija mora sama graditi vojne ladje, če jih Anglija ne more.

NOV KONKURENT TRSTA.

Te dni se je začela graditi železnica iz Larise v Solun, ki bo vezala Atene, oziroma Pirej z Evropo. Železnico gradi francosko društvo. Pot iz Evrope na vzhod se bo s to zvezo skrajšal za 35 do 55 ur. Velik del prometa, ki je šel dozdaj skozi Brindisi in Neapel ter skozi Genovo in Trst, bo potem šel preko Larise na Pirej, zlasti blago, ki se hitro pokvari.

CESAR VILJEM SOVRAŽI KATOLIČANSTVO.

Berolin. V zapuščini kardinala Koppa se je našlo pismo, ki ga je pisal cesar Viljem leta 1901. neki nemški princesi, ki je prestopila iz protestantstva h katoličanstvu, in v katerem pravi: »Sovražim vero, h kateri si prešla.« Cesar se je baje tudi privatno večkrat v podobnem smislu izjavil, čeprav ne tako hudo.

Kupujte le valjčke: V korist obmejnih Slovincem!

Primorske vesti.

p Shod Slovencev v Gorici. 700 do 800 Slovencev se je udeležilo v nedeljo, dne 22. t. m. shoda v »Trgovskem Domu«. Shod je otvoril predsednik »Narodnega odbora« državni poslanec Jos. Fon, ki je v odločnih in navdušenih besedah poudaril veliko važnost teh volitev, pri katerih se bomo Slovenci borili na vse strani. Nato je govoril prof. Košnik, ki je razvijal zgodovino mestnega municipija zadnjih let in boj Slovencev za enakopravnost. Dr. Puc je ostro kritiziral mestno gospodarstvo. Fr. Kremžar je govoril o narodnih krivicah, ki se gode Slovincem ter izjavil zahtevo Slovencev po izpremembi volilnega reda. Nato je Fr. Kremžar predlagal kandidate, ki jih je v sporazumu z vsemi zaupniki določil »Narodni odbor«. Kandidatje za vse 3 razrede so: Josip Mozetič, stavbeni podjetnik; dr. Ivo Novak, odvetnik; Svet. Premrov, ravnatelj »Gor. Zveze«; I. Tostan, revident državne železnice; dr. Dinko Puc, odvetnik; dr. Peter Medvešek, odvet. koncipient; Josip Fon, državni poslanec; Sikst Hrovatin, poštini uradnik; Iv. Košnik, profesor; dr. Ernst Dereani, zdravnik; dr. Bogumil Vošnjak; Dominco Viljem, ravnatelj v pok.; Ernst Ernello, trgovec; dr. Karl Podgornik, odvetnik; dr. Ant. Breclj, primarij; J. Waltritsch, gostilničar in posestnik; dr. Franc Pavletič, odvetnik; Matija Rutar, sodni nadsvetnik; Al. Schivitz, ključ. mojster; Ant. Šantel, šol. svetnik; Josip Hrovatin, nadučitelj v pokolu. — Kandidatna lista je bila soglasno z odobravanjem sprejeta. Sklenilo pa se je tudi, da se prepusti »Nar. odboru«, če se mu zdi potrebno, da to listo še izpremeni in izpopolni. Nato je predsednik svetnik Fon še enkrat pozival volilce, naj se krepko drže disciplin in uspeh ne bo izostal. Shod se je zaključil ob splošnem odobravanju in navdušenju.

p Volitev odposlancev za splošen pokojninski zavod. Dne 29. t. m. se vršijo v Trstu volitve odposlancev za glavni zbor splošnega pokojninskega zavoda, ki izvršuje zakonito pokojninsko zavarovanje že od 1. januarja 1909. Čeprav se razteza delokrog tega zavoda na Kranjsko, Dalmacijo in Primorsko, ni vendar izmed 11 odbornikov nobenega Slovana. Zato je tembolj potrebno, da se člani Slovenci in Hrvati pri prihodnji omenjeni volitvi odposlancev, ki bodo vodili upravo zavoda pet let, združijo in oddajo listke skupnemu odboru, ki se je v ta namen osnoval. Temu odboru načeljuje g. dr. Edvard Slavik, odvetnik in deželni poslanec v Trstu, zato naj se odposlajo neizpolnjene glasovnice na omenjeno ime. Glasovnice bo izpolnil volilni odbor in jih odposlal volilni komisiji. Tudi Nemci bodo držali pri teh volitvah z Italijani, kakor po navadi. V tem zmislu »Triester Wochenpost« že nastopa.

p Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri. To društvo je za našo Istro velikanskega pomena. Od njega previdne taktike smemo tudi pričakovati ugodnega izida volitev. Društvo je do lanskega leta spalo in le ob času volitev se je vzdramljalo. Ze lanko jesen in letos se je pa zopet poživilo. Pred časom je imelo samo 70 članov, a danes jih je že čez 800 in jih kmalu naraste na tisoč. Člani se delijo po plačevanju članarine v tri razrede, toda imajo vsi enake pravice. Vsi člani ene občine tvorijo zase »krajni zaupni zastop«, ki vodi vse posle, ki se tičejo dotične občine. »Okrajni zaupni zastop« tvorijo predsedniki krajskih zaupnih zastopov in po en njihov odposlanec, nadalje slovenski župani ter državni in deželni poslanci. Poleg tega imamo še »društveni svet« kot najvišjo inštanco. Ta določuje smer delovanja društva in odločuje v vseh kočljivih vprašanjih. Predsednik društva je odvetnik dr. Hinko Trinajstič. Občni zbor se je vršil dne 5. t. m.

p Osebnosti. Cesarski namestnik v Trstu je imenoval c. kr. provizorične namestništvene koncipiste dr. Antona Kraljič v Krku, Frana Svetek v Sežani, dr. Antona Gelcich in dr. Adolfa Singer v Trstu definitivnim koncipistom ter c. kr. namestništvene konceptne praktikante Cirila Premrl v Tolminu, dr. Karola Lederer v Trstu in dr. Rudolfa Müller v Kopru provizoričnim koncipistom na došedanjih službenih mestih.

p Oblednico bitke pri Novari je praznoval 47. pešpolk v Gorici z velikim sijajem. V nedeljo zvečer je bil mirozov po Gorici. Udeležili so se ga častniki 47. pešpolka in okrog 400 mož vojaštva z lampijoni (od vsake kompanije po 40 mož). Sprejati so jezdili fanfaristi v historičnih kostumih. Popolna polkovna godba je igrala stare koračnice, fanfare so spremljale godbo. Ljudstva je bilo seveda na ulicah vse črno.

p Laški razgrajč ozdravljen. Znani italijanski pretepač Sandulin, katerega je

Hrvat Sisgoreo s strelom na Revoltelli ranil, je v soboto zapustil tržaško bolnišnico in sedaj je zopet popolnoma zdrav in sposoben za pretep.

p Kandidate za splošno kurijo v drugem volilnem okraju v Istri so Lahi že postavili. Ti so: Andrej Davanzo, župan v Novem gradu, dr. Pesante, župan v Opatlju, dr. Apollonio, predsednik deželnega kulturnega sveta, dr. Corazza, advokat v Motovunu in dr. Dapas, zdravnik v Orseri.

p Tečaj za analfabete pa ne vseučilišče! Goriški Lahi se dan na dan pehajo za vseučilišče, v resnici pa so potrebni — tečaja za analfabete! Kajti v Gorici je med Lahi 6000 analfabetov. To sta konstatirala pred par leti »Eco« in »Corriere«. Odprli so bili nato tečaj za analfabete, ki se pa ni obnesel, ker ni bilo dosti brige zanj od strani tistih, ki so se zgražali nad tolikimi analfabeti! Če je Lahov res 13.000 v Gorici, potem jih je skoro polovica med njimi analfabetov. Strašno!

p Smrti padec v plavžih. V škedenjskih plavžih pri Trstu je 57letni delavec Anton Santin tako nesrečno padel za kotle, da je na mestu obležal mrtev. Našli so ga šele 24 ur po nastali nesreči. Pokojni je oče 7 otrok.

p Izpred tržaške porote. V soboto sta sedela pred tržaškimi porotniki zakonska Jožef Prelc in Amalija Prelc, doma iz Krasa. Obtožena sta bila požiga hotela v Portorose in zraven tega še zaradi goljufije. Porotniki so pri stavljenih vprašanjih krivdo zanikali, vsled česar sta bila oba oproščena. — V ponedeljek pride na vrsto Matevž Gorenc, ki je obdolžen hudodelstva uboja.

p Promocija. — Gosp. Ivan Ples iz Devina, avskultant pri c. kr. okrajni sodnji v Trzinu, je promoviral danes 23. t. m. na dunajskem vseučilišču za doktorja prava.

p Zastrupljena družina. Znaki zastrupljenja so se pokazali pri pet oseb broječi družini Nicoletich, ki stanuje v ulici Molin a vapore št. 4 v Trstu. Družina je jedla svinjsko meso. Policija je o dogodku že obveščena. Pričakovati je, da vse osebe ozdravijo.

p V Opatijo je došla soproga vojvode Güntherja Šlezvik-holštajnskega.

p Umrl je v Boljuncu posestnik in trgovec Josip Kraljič, star 57 let.

p Tihotapstvo omotičnih sredstev in kaznovani kapitani. Na »Lloydovih« ladjah kaj radi vtihotaplajo opij, morfij in kokain. Najrajši ga vozijo iz Kitajske v Indijo. Angleška oblast pa tega seveda ne trpi, ker ta sredstva ubijajo poleg domačinov tudi Evropejce, ki se tej strasti udajajo. Zato imajo angleški uradniki »Lloydove« ladje zelo na piki. Zadnjič so v Bombayu nekega kurjača »Lloydove« ladje radi vtihotapljenja hašiša zaprli na eno leto prisilne delavnice in v Colombu 3. kapitana ladje »Vorwärts« na pol leta ječe zaradi istega čina. Te dni so pa v Trstu samem avstrijski finančarji na »Bohemiji« zaplenili 12.600 kg kokaina v vrednosti 500 K. Tihotapci ga najbrž niso mogli v Indiji izkrcati. Zadnjič so naše oblasti tudi na ladji »Semiramis« našli hašiš. V obeh slučajih se kaznuje ladjino poveljstvo z občutno globo, ker tihotapca ni nikoli mogoče izslediti.

Štajerske novice.

š Važno zborovanje na jezikovni mejli. V nedeljo, dne 22. t. m. popoldne se je vršilo v obmejni slovenski trdnjavi, v naši Jarenini gospodarsko zborovanje obmejnih slovenskih kmetov. Od St. Jakoba, Jarenine in drugih sosednih župnij se je zbralo čez 100 korajžnih, odločnih slovenskih kmetov. Najprvo se je vršil občni zbor posojilnice za Jarenino in okolico. Po občnem zboru pa je bilo važno gospodarsko zborovanje, na katerem sta govorila nadrevizor Vlado Pušenjak in urednik Fr. Zebot. Rezultat shoda je bil, da so kmetje po lastni iniciativi sklenili, ustanoviti za Jarenino, St. Jakob in del St. Ilja lastno podružnico štajerske kmetijske družbe. Priglasilo se je že na shodu toliko udov, da je obstoj podružnice zasiguran. Razpravljale so se še druge važne zadeve.

š Občni zbor štajerske kmetijske družbe bo dne 27. in 28. marca v Gradcu v deželni hiši. Poleg drugega je na občnem zboru tudi volitev osrednjega odbora.

š Skandal v Zoisovi rodbini. »Grazet Volksblatt« poroča, da je baronica Zois priznala svojo goljufijo. Tudi babica Gaber je priznala. Ne more se več dvomiti, da je Zoisova dečka kuharice Elze Hirt izdala za svojega otroka. Dognano pa še ni, če je prava dečkova mati, Hirtova, znala, da ji je baronica za goljufive namene dečka izdala in ga za svojega izdala. Baronica Zois, rojena Schmidt, je stara zdaj 37 let. Poročena je bila s Zoisom 5. februarja 1894. Imela je dve deklici, ena ji je umrla, druga je zdaj v 16. letu. Zoisova je veliko

občevala z ženo nekega stavbenika, ki ji je večkrat tožila, da bi bilo vse revščine konec, če bi dečka povila. Žoisova sta namreč v slabih razmerah živela. Prijateljica ji je enkrat rekla, da bi ne bilo pretežavno kakega dečka izdati za svojega. Žoisova je večkrat prišla v neko parno pralnico. Tam je opazila, da je 20letna Hirtova mati in ji je prigovarjala, da naj njej odstopi otroka, če bo fant. Hirtova se ji je udala in temrajši, ker je bila zaročena z nekim zasebnim uradnikom, otroka je pa imela z nekim častnikom. Nato je Žoisova še Gabrovo pridobila in vso stvar tako izvedla, da njen mož o goljufiji ni ničesar vedel. Baron Hans Zois živi v revščini, a s svojimi kompozicijami je obrnil pozornost nase. Star je 52 let. Rojen je bil v Gradcu, več časa je živel tudi na Dunaju. Kot komponist pač ni imel prevelike sreče. Na dunajskem Karlovem gledališču so peli dve njegovi operi: »Die Venetianer« in »Die weiße Tasche«. Večkrat je že v časopisu prosil za podporo. Komponist baron Hans Zois pl. Edelstein je sin barona Žige Zoisa, nečaka enakoimenskega barona, ki je na Kranjskem še v zelo dobrem spominu. Nasledniki kranjskih Zoisov imajo v lasti leta 1773. ustanovljeni fidejkomis Brdo pri Kranju, ki bi mogoče pozneje tudi prešel na podkrajnjega sinčaka služkinje Hirt. Z odkritjem cele zadeve pa je mali Egon, rojen 21. januarja t. l., postal zopet nezakonski sin Elze Hirt.

— **Matija Kelemina.** V St. Ilju v Slov. goricah je v soboto, dne 21. marca, popoldne umrl vpokojeni župnik šentiljski, duh. svetnik in velik obmejni rodoljub vlč. gospod Matija Kelemina. Rajni je bil rojen dne 4. januarja 1846 pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Deloval je kot kaplan v več odličnih spodnještajerskih župnijah, nazadnje je bil od leta 1887. naprej župnik v obmejnem St. Ilju. Dne 3. avgusta 1907 je zadel župnika Kelemino nenadoma — kap. Skoro celih sedem let je bil č. g. Kelemina bolan. Kljub veliki skrbi zdravnikov se jim ni posrečilo vrlenu rodoljubu vrniti ljubo zdravje. Bolezen se mu je hujšala vedno bolj in bolj. Letošnjo zimo je sivolasi starček očitno pešal. Bali smo se, da ga zgubimo. Nismo se motili. Pretelo soboto, dne 21. marca, je prišla bela žena v naš St. Ilj in nam s svojo koso ukončala vzornega rodoljuba, najboljšega narodnega delavca, ljubitelja obmejnih Slovencev v cel. g. Kelemino. Kdor pozna razmere v St. Ilju, komur so znani hudi boji na tem vročem torišču naše lepe slovenske zemlje, ve, kaj je pomenilo ime Kelemina za obmejne Slovence. Ne pretiravamo, ako trdimo, da je bil Kelemina oče obmejnih Slovencev, naš prvi vojskovodja, naš prvi organizator, vzor-mož, rodoljub, ki jih ima slovenska domovina malo. Ves čas, kar je g. Kelemina živel in deloval na jezikovni meji v našem St. Ilju, je doba vednega, dobro premišljenega delovanja. Ustanovil je n. pr. Bralno društvo, ki je dalo obmejnim našim bratom in sestram potrebno izobrazbo, ustanovil je že pred mnogimi leti Posojilnico, ki daje obmejnim Slovincem potrebno gmočno pomoč, ustanovil je še več drugih važnih in potrebnih organizacij za svoje obmejne Slovence. Da je St. Ilj sedaj še v slovenskih rokah in da je pred kakimi sedmimi leti prišel iz nemških krempljev v našo last, in da še bo, če Bog da, tudi v bodoče naš, je zasluža rajnega šentiljskega župnika Kelemina. Rajni naš obmejni general je s svojo pametno, trezno politiko, s svojo četo krepko se zoperstavljal zoper odurne napade naših krutih narodnih nasprotnikov. Še pri zadnjih občinskih volitvah leta 1910. je starček oprt na roke naših agitatorjev in »Zarjanov« se dal nesti na volišče in nam je tako pomagal priboriti s svojim glasom zmago. Večni spomin obmejnemu junaku č. g. Keleminu! — Pogreb bo v torek, dne 24. t. m., ob 9. uri popoldne v St. Ilju.

— **40 let učitelj.** Učitelj Henrik Hribernik v Zgornji Rečici pri Laškem je dobil častno svetlinjo za 40letno službovanje.

— **Umrl je v Laškem ces. svetnik** Avgust Herden, ravnatelj trboveljskega premogovnika, v 67. letu starosti.

— **Umrl je pri Gradcu Blaž Ambroschitsch,** vpokojeni šolski ravnatelj, oče celjskega dr. Otona Ambroschitscha. — V Mariboru je umrl poštni kontrolor Hubert Lassnigg.

— **Nepravi davčni adjunkt.** Pred celjskim porotnim sodiščem se je moral te dni zagovarjati 25letni slikarski pomočnik Alojzij Polak iz Kapele, ki je bil že večkrat kaznovan in ki se je kmetom izdajal za sodnega in davčnega adjunkta ter iztirjaval od njih zaostale davke. Na ta način je več kmetov osleparil za znatne vsote. Polak zločin priznava.

— **Smrt v tujini.** Iz Sarajeva poročajo 20. t. m., da je ponesrečil pri žagi v Krušici neki Anton Sušnik, rojen v ptujskem okraju. Zadel ga je velik hloj v glavo ter ga tako poškodoval, da je kmalu nato umrl. Ponesrečenec je bil oženjen.

— **Sv. Ema na štajerskem pri Pristavi.** Katoliško slovensko izobraževalno društvo pri Sv. Emi naznanja, da bode imelo svoj redni občni zbor za katol. izobraževalno

društvo in za deklisko in mladeniško zvezo dne 25. sušca, na god Mar. Povabili smo preč. g. F. S. Gomilška kot slavnostnega govornika. Šentemčani, dne 25. sušca popoldne k občnemu zboru vseh treh zvez, da se zopet poživimo za novo delo! — Odbor.

Dnevne novice.

— **Zedinjenje hrvatskih zemlj.** Poslanec Zagorac je v seji hrvatskega sabora 21. t. m. z ozirom na to, da so ga madjarski listi označili za iredentarija, izjavil: Hrvatoma ni treba, da bi bili iredenti. Oni lahko mirno čakajo. Monarhiji preti nevarnost od Italije, ki si želi Istre, od Srbije, ki ji hoče vzeti Bosno in Dalmacijo, in od Rusije; mogoče pa celo tudi od Rumunije. Ako se monarhija hoče rešiti, mora Hrvate in Slovence sama združiti. Če noče, potem pa se bodo Hrvati vendarle združili, seveda z velikimi izgubami. Ali ni torej najbolj pametno, da monarhija ujedini naš narod?

— **Političen shod** se je vršil preteklo nedeljo na Blokah. Nastopil je državnozborni kandidat dr. Lovro Pogarčnik. V zanimivem in poljudnem govoru je razložil načela, ki ločijo našo in liberalno stranko. Govoril je tudi deželni poslanec Fr. Drobnič. Shod se je zvršil lepo in mirno. Prepričani smo, da si je gospod kandidat s svojim simpatičnim nastopom osvojil vse zborovalce.

— **Südmarka na Koroškem.** »Südmarka« ima na Koroškem 104 podružnic, ki so združene v treh okrožjih. V mnogih krajih so tudi državni uradniki načelniki podružnic. Vse podružnice pridno delajo. Slovenci, posnemajmo svoje nasprotnike in podpirajmo naše obrambno društvo »Slov. Stražo«!

— **Slovanski učenjak L. Niederle o Jugoslovanih.** V zadnji številki »Napredne Misli« je priobčeno pismo narodopisca vseuč. prof. L. Niederla, ki piše: Je popolnoma pravilno, da je razmerje med Čehi in Slovaki docela drugačno kakor med Slovinci in Srbi. Slovake smo z vso pravico prištevali vedno le kot del češkega naroda, ki se je pomalem odločil; skušali smo vzdržati staro zvezo in smo seveda morali iti proti dr. Czambelu, ki je nasproti temu postavil tezo, da Slovaki sploh niso in nikoli niso bili del češkega naroda, temveč jugoslovansko plemo, le površno počešeno (čehizirano). S Slovenci pa je ta stvar čisto drugačna. Te so vedno smatrali in tudi so samostojen narod južnoslovanske skupine, tako kakor so Čehi ali Poljaki narodi zapadno-slovanske skupine. Združitev Slovencev in Srbov v eno celoto je morda teoretičen program, toda nastopiti proti temu, kdor hoče slovensko narodno individualnost braniti in jo ohraniti, kdor hoče da bi Slovenci, četudi majhen narod, ohranili svojo eksistenco v vrsti slovanskih narodov, je neupravičeno, ako pa se temu, ki to hoče, celo podtikajo brez vsakih dokazov nečastni motivi, tedaj je to zaničevanja vredno početje. To je zelo huda brača Ilircem in Vedašem.

— **Živahno gibanje za Jugoslovansko Strokovno Zvezo na Koroškem.** Znano je, kako lepo napreduje prva koroška plačilna skupina v Črni. V kratkem pa se še ustanovijo nove plačilne skupine v Prevaljah in v Moziči. Na obeh krajih vlada med delavstvom veliko navdušenje za J. S. Z. Upamo, da se tudi po drugih krajih na Koroškem pridružijo z navdušenjem Jugoslovanski Strokovni Zvezi!

— **Vojaške oblasti spoštujejo zakon.** Vojno ministrstvo je odredilo, da se odslej mesta na Hrvatsko-Slavonskem v smislu novega zakona imenujejo tudi v vojaškem področju službeno samo hrvatsko. Tako se bere zdaj v naredbenem listu c. in kr. skupne armade Zagreb in ne več Agram itd. Vsaj vojaštvo spoštuje zakon, če drugi ne.

— **Za »Slovensko Stražo«.** »Žrelski Falotenverein« v Žrelcu pri Celovcu 10 K. — Nabralo stalno omizje gostilne Češnovarjeve v proslavo 500letnice vstoličenja kor. voj. 8 K.

— **»Učiteljski Tovariš«** se v zadnji številki jezi, ker gg. nadzornika Novak in Štrukelj nekih naznanil nista poslala njemu, ampak »Slov. Učitelju«. No, »Učiteljski Tovariš« naj bo potolažen, da bi bilo kaj takega nemogoče, ker »Tovariša« danes razen znanih kričarjev sploh nihče ne upošteva. List vendar ne more biti resen, če tako »hudo vleče« svoje bralce, kakor jih je potegnil z novicami, da nadomešča na dopustu bivajočega dež. šolskega nadzornika Levca ravnatelj Črničev in da je volitev učiteljskih zastopnikov v ljubljanski mestni šolski svet ministrstvo odobrilo (št. 4 ex 1914), ko vendar niti prvo niti drugo ni resnično.

— **Grožnje italijanskih dijakov zaradi italijanske pravne fakultete.** Visokošolski odsek dunajskih italijanskih dijakov je izdal na italijanske dijake oklic, v katerem

pravi, da so nemške in poljske stranke kljub svoji obljubi izpremenile dnevni red poslanske zbornice v škodo italijanski fakultetni predlogi. Istočasno so tudi profesorji graške univerze in učitelji italijanskih dijakov izdali memorandum proti ustanovitvi italijanske fakultete. Vse to in pa odgoditev poslanske zbornice, ne glede na izzivanja (!) od strani slovenskih dijakov daje italijanskemu dijaštvu povod, da bo postopalo v bodoče neodvisno od vsake parlamentarne akcije proti italijanski fakulteti. Pozivljajo italijanske poslance, naj zahtevajo od vlade, da odredbenim potom premosti italijansko pravno fakulteto, ki v Inomostu še vedno de jure obstoja, v Trst in prizna za druge fakultete izpite in diplome univerz v Italiji. Sklicujejo se na to, da je bila tudi poljska rudarska akademija v Krakovu ustanovljena odredbenim potom. Italijanski dijaki končno grože, da bodo preprečili v poletnem semestru pouk na vseh visokih šolah, ki jih obiskujejo, ako se ne ugodí njihovim zahtevam.

— **Slovenski liberalni učitelji na čudni poti.** »Slovenski Gospodar« poroča: Ni še dolgo, kar smo obžalovali, da sta učitelja Robnik (soustanovitelj Narodne stranke) in Moder zapustila slovenske vrste, moramo že zopet javiti novo izgubo. Prej navdušen učitelj Maks Smole se je uvrstil med nemško misleče učitelje. V znak tega prestopa se je dal voliti za predsednika nemškega Šulferajna v Račah. Vedno večja postaja galerija bivših slovenskih učiteljev: Sadu v St. Ilju, Spende na Ščavnici, Šac in Moge v St. Lovrencu, Ahlič v Smarjeti, Breznik v Ceršaku itd. Imenovani so vzeti samo iz mariborskega glavarstva. Kmetje in delavci postajajo vedno bolj narodni, gospoda pa se izgublja.

— **IV. unionistiški shod** se bo vršil letos na Velegradu v prvi polovici meseca avgusta. Že zdaj se marljivo vršijo priprave. Tudi škof barski je obljubil, da se bo udeležil shoda.

— **Iz sodne službe.** Justično ministrstvo je prestavilo okr. sodnika in sodnega predstojnika dr. Roberta Tauber iz Friedberga v Hartberg, sodnike dr. Jožefa Drobniča iz Slovenjgradca in dr. Štefana Sagadina iz Ptuja v Celje, dr. J. Meschitzo iz Zg. Radgone v Althofen, Ernsta Chama iz Kočevja v Beljak in Bogomira Jakliča iz Šoštanja v Kočevje. Za sodnika v Judenburgu je imenovan dr. Rudolf Ramsauer in v Šoštanju Ernest Merala. Za okrajne sodnike in sodne predstojnike so imenovani okr. sodnik dr. Herman Watzulik iz Celja v Zg. Radgono, sodnika Karel Gartner iz Lipnice v Friedbergu in Ivan Hutter iz Litije v Idriji. Za okr. sodnika je imenovan sodnik dr. Friderik Marinič v Celju, za sodnike avskultanti dr. Oskar Voitl v Zg. Radgoni, dr. Božidar Luckmann v Slovenjgradcu, Viljem Lavrenčak v Litiji, dr. Avgust Leitgeb in dr. Pavel Pollan pri graškem nadsodišču, dr. Karel Freyberger v Celju in dr. Emil Gaber v Ptuj.

— **Smrtna kosa.** V Krškem je umrl g. Viktor Aumann, trgovec in posestnik, v starosti 56 let. Zadel ga je srčna kap. Pred dobrim tednom je izgubil edino hčerko Almo, za katero je neprestano žaloval. Pravijo, da je bilo to žalovanje vzrok njegovi nenadni smrti. Bil je več let vesten blagajnik pri »Občinski hranilnici«. Blag mu spomin!

— **Umrl je v Domžalah Radeckijev veteran Anton Botjer** v 89 letu starosti. Udeležil se je vojne na Laškem leta 1848.—1849. pa vstaje na Ogrskem. N. v m. p.!

— **Saški kralj** se je pripeljal 20. t. m. v Trbiž in napravila izlete v okoliške gore.

— **Iz finančne službe.** Cesar je podelil računskemu revidentu Ivanu Koširju v Ljubljani naslov računskega svetnika.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem** ima v torek, dne 24. marca 1914 ob pol 6. uri popoldne v učni sobi c. kr. babiške šole v deželni bolnici svoj II. izredni občni zbor skupno z redno mesečno sejo s sledečim dnevnim redom: Volitev predsednika in enega odbornika. Predavanje dr. Primšarja o »Abderhaldnovi biološki diagnozi nosečnosti«. Slučajnosti.

— **Pozor slovenski zdravniki!** Razpisana je služba zdravnika v Prevaljah na Spodnjem Koroškem. Ker sta ta okraj in okolica čisto slovenska, želi občinstvo, da bi se oglasili slovenski zdravniki. Pismene ponudbe sprejme v nemščini Bergdirektion Právali.

— **Novo ljudskošolsko poslopje v Kranju.** Občinski odbor mesta Kranja je v zadnji seji sprejel nujni predlog, da se zgradi novo šolsko poslopje za deško in deklisko ljudsko šolo, kadar bode odobren načrt in proračun ter ugotovljeno primerno stavbišče. Načrt za novo poslopje se naj osnuje tako, da bode v njem prostora za pet razredov deške ljudske šole, za osem razredov dekliske ljudske šole, za stanovanje dveh voditeljev, za stanovanje šolskega sluga, za skupno telovadnico, za risalnico obrtno-madaljevalne šole in za druge običajne šolske sobe (kabineti za učila in knjižnice, posvetovalnici, šolski pisarni). Ob šolskem poslopiju naj bo primerno velik prostor za na-

pravo šolskega vrta. Kakor se govori, je stavbni prostor za novo šolo že določen in nekaj sveta (Schiffrejeva pristava) ob državni cesti je kupljenega.

— **Zgradba vojašnice v Vipavi** bo veljala milijon kron.

— **Na zastrupljenju krvi je umrl v Celovcu dekan Jožef Palle,** star 50 let.

— **Misijon v Zagrebu po 55 letih!** V nedeljo se je začel po vseh zagrebških cerkvah sveti misijon, ki ga že celih 55 let ni bilo. Misijon je sad zadnjega katoliškega shoda. Dal Bog, da obrodi obilo sadu.

— **Promociji.** Franciskan P. Hugo Bren, lektor bogoslovja v Kamniku, je preстал na friberskem vseučilišču v Švici vse rigoroze z odličnim uspehom in bil 21. t. m. promoviran doktorjem bogoslovja, Častitamo! — V ponedeljek je bil na Dunaju promoviran doktorjem prava g. Juri Štempihar, praktikant pri deželnem sodišču na Dunaju.

— **Velik mednarodni trgovski kongres z razstavo** priredi od 27. junija do 5. julija letos »Državna organizacija avstrijskih trgovcev« na Dunaju o priliki svoje 25letnice. Kongres se vrši v ljudski dvorani v novi mestni hiši, razstava pa v prostorih c. kr. vrtnarske družbe, I. okraj, Kaiser Wilhelmring 12. Kongresa se udeležijo zastopniki stanovskih organizacij iz vse srednje Evrope; na dnevnem redu bodo posvetovanja in sklepanja o uspešnem varstvu stanovskih koristi trgovstva.

— **Hrvaško gledališče v Zagrebu** obeta za prihodnjo sezono med drugimi novostmi tudi delo hrvaškega skladatelja Berse z naslovom: »Delfiški črevljar«. Dalje so na sporedu: Wolf-Ferari, Massenet (»Manon« ali »Sapho«), Puccini (»Fanciulla del West«). V proslavo Verdijeve stoletnice se bo pel »Othello«, za Wagnerjev jubilej pa »Tristan in Izolda«. Intendant Treščec se bavi tudi z mislijo, prirediti predstave v naravi. (Enak poizkus je pred kratkim v Pragi dobro uspel, kjer so predstavili »Prodano nevesto«.) V Zagrebu mislijo nekaj podobnega osnovati v Maksimiru. Opera se pripravlja tudi na turnee v Trst in Reko.

— **Dva hrvatska dijaka težko ranjena.** Pri veliki demonstraciji zoper razlastitli zakon v Zagrebu, ki se je vršila pretekli petek, so policaji dva dijaka, muslimana Husein Harambegoviča in Dalmatinca Sime Mulišića, hudo ranili, ko so dijaki navalili na madjarsko prometno direkcijo. Stanje obeh, ki se nahajata v bolnici, je resno.

— **Samomorilni poizkus maturanata** V Zagrebu se je obstrlel maturant Mladen Čop. Ni veliko upanja, da bi okrevalec.

— **Ujeta tatova.** Brata Dušan in Jefto Tašovac, doma iz Mostara, nevarna tatova, ki sta bila že v Ljubljani na šest let zaradi kraje po vlakih obsojena, sta te dni na Reki neki gospej 320 K iz žepa ukradla in ju je policija zaprla.

— **Slabo stanje v Ameriki.** Uradni list hrvatske vlade piše, da je v Ameriki obupno. Industrije, ki so imele preje po 24.000 delavcev s 3 dolarji na dan, jih zaposlujejo danes samo po 3000 in jim plačajo za deseturno delo 2 dolarja. V sami Pensilvaniji je nad pol milijona ljudi brez dela. Razmere pa so vsak dan slabše.

— **Kranj.** Urar Ivan Levičnik se je preselil na Glavni trg v hišo g. dr. Štempiharja.

— **Nove cigarete.** Z začetkom aprila pridejo v promet nove vrste cigarete z imenom »Mirjam«, in sicer v kartonih po 100 komadov za ceno 5 K, v kartonih po 100 komadov za ceno 50 vin. in posamezne po 5 vinarjev.

— **Smrt Slovence v Ameriki.** V Denveru, Colo., je v tamošnji bolnišnici umrl Anton Gouze, star šele 23 let, doma iz Prigorice pri Ribnici. Dne 11. februarja je padel z voza poulične železnice in zadobil take poškodbe, da jim je moral podleči.

— **Ciganka opeharila Slovenko.** Gospodična F. G., Slovenka, na Reki se je dala te dni od neke ciganke, ki je rekla, da jo bo ozdravila, za 5 K opehariti. Pozneje je opozorila nanjo policijo, ki je ciganko zaprla.

— **Nesreča v Bosni.** Dne 20. t. m. so se v premogokopu Zjenici vneli plini. Pet delavcev je zasutih. Eden izmed njih se je nevarno poškodovan rešil. Plini so se baje vneli, ker je eden kadil svalčico.

Ljubljanske novice.

— **Ij Dijaška stavka** je končana. Vseli nas, da je zadeva mirno končana. Na srednjih šolah je zopet popoln red. Zdaj ni več razloga za ostro postopanje proti dijaštvu. Kdor se drži reda, za služi v polni meri, da se uvažuje nagib, ki je bil lep. De pomenitost nagiba je mogla tudi dobro dijaštvu potegniti v vrtnice, da niso takoj spregledali nepravilnosti svojega koraka. Izvestno časopisje pa seve tudi sedaj še ne da miru in hujska. Posebno glasno je seveda glasilo »Učiteljske Tiskarne«. Konstatiramo, da tudi včeraj in ne danes »Dan« niti z besedico ni svetoval

dijaštvu, naj gre v šolo. Da se je dijaštvo vrnilo v šolo, je bilo torej preko računov »Dnevovih« patronov. Konstatiramo dalje, da je »Dan« še danes hotel delati zgago s tem, da je z debelo tiskanimi črkami strašil z novo lažjo, »da pride sedaj inkvizicija za dijak« in da je povrh napadel še ravnatelj in profesorje, ki so ob stavki storili le svojo dolžnost. Čedni učitelji in mladino ljubi so to, ki izdajajo ta »Dan«.

Ij Hrvatska opera. Danes zvečer — začetek ob 8. uri — se poje Saint-Saënsova svetopisemska opera »Samson in Dalila«. Dobiti je še nekaj lož. — Vlogo velikega svečenika poje Vuškovič. Jutri, v torek ob pol 8. se poje Massenetova opera »Werther«. Tudi za to opero je dobiti še par lož in nekaj ložnih sedežev.

Ij Borštnikov častni večer bo prihodnjo nedeljo, ko se uprizori noviteta »Aleluja«, laški spisal Marco Praga.

Ij Umrla je včeraj v 43. letu svoje dobe blaga in spoštovana gospa Marija Dachs, gostilničarka in posestnica v Florjanski ulici št. 33. Pogreb bo jutri v torek ob 3. uri popoldne. Spoštovani rodbini naše najiskrenejše sožalje ob bridki izgubi!

Ij Baronica Wallburg v Ljubljani. Gospa Klotilda pl. Szimics, hči nadvojvode Ernsta, je vložila še nadaljnje tožbe po svojem zastopniku dr. Hermanu Kraszni, da zagotovi po pričah svoje zahteve na zapuščino svojega očeta. 19. t. m. je okrajni sodnik g. dr. Mohorič zaslišaval predlagane priče. Zaslišavanja se je udeležila tudi gospa pl. Szimics s svojim zastopnikom. Prvi je bil pod prisego zaslišan vpokojeni policijski nadkomisar gospod Robida, ki je izpovedal, da so o materi gospe Szimicse v Ljubljani splošno govorili: »To je žena nadvojvode«. Nadvojvoda je stanoval v Auerspergovih palači, zdaj Gosposki ulici 17, njegova žena pa v Nemški ulici 2. Obe hiši sta približno 70 korakov oddaljeni. Tudi 71letni inšpektor mestnega užitniškega zakupa gospod Ignac Valentinič je izpovedal kakor gospod Robida. Pričo Alojzija pl. Valenta-Marchthurn, vladnega svetnika in profesorja so morali glede na njegovo visoko starost 84 let zaslišati v njegovem stanovanju. Izpovedal je: »Občeval sem v hiši nadvojvode Ernsta in baronice Wallburg kot hišni zdravnik. Če in kdaj sta se poročila, se ne morem spominjati, ker sem že zelo star. Ko je gospa pl. Szimics pripomnila: »Pred 12 leti ste mi, gospod profesor, rekli, da vam je ob prvem obisku pri mojih starših nadvojvoda predstavil mojo mater z besedami: »To je moja poročena žena,« je odgovoril g. profesor pl. Valenta: »Če sem to rekel in kar sem vam takrat rekel, je gotovo res.« Maks Staudinger namerava ljubljansko deželno sodišče naprositi, da se obnovi njegova kazenska razprava in je že po svojem zastopniku dr. Kraszni storil pripravljene korake. Staudinger preklicuje svojo leta 1901. podano izpoved, češ, da je ponaredil poročne matrice in izjavlja zdaj, da je podal takrat po izpovedi vsled raznih okolištin, o katerih se noče govoriti.

Ij Telefonska mizerija drugod in v Ljubljani. V zadnjem času se mnogokrat ponavljajo pritožbe, da poslušajo telefonske pogovore tudi tretje osebe, vsled česar je sklenila zveza avstrijskih industrijcev, da opozori na ta nedostatek trgovskega ministrstva, ki naj dožene, ali je to posledica tehn. nedostatkov ali pa drugih okoliščin. Zveza industrijcev izjavlja v svoji vlogi, da je prisiljena, dokler se ne odpravijo tozadevni nedostaki, opozarjati telefonske abonente, naj se za zaupne pogovore ne poslužujejo telefona. Zveza industrijcev se je pritožila na ministrstvo vsled neshetih tozadevnih pritožb na Dunaju, a tudi od drugod se čujejo enake pritožbe. Nič boljše ni tudi pri nas v Ljubljani. Zadnji čas je že, da se vsaj v tem oziru napravi v telefonskem prometu red.

Ij Odvetniška vest. Gosp. dr. Albin Smola, odvetniški koncipient pri dr. Jos. Furlanu v Ljubljani, je napravil pri nad-sodišču v Gradcu odvetniški izpit s prav dobrim uspehom.

Ij Ljubljanska gostilničarska zadruga in njene okrožnice. Pretekli teden je načelstvo ljubljanske gostilniške zadruge svojim članom razposlalo neko okrožnico z naročilom, da naj člani vsled povišanja užitnine na vinu, zvišajo vinu ceno za 8 h pri litru. Vprašamo le zadrugo, oziroma njeno načelstvo, od kdaj ima pravico, naročati, kdaj in kako se morajo eni ali drugi stvari cene zvišati? To je stvar posameznika, da si po svojih razmerah uredi cene, kadar in kakor hoče. Ali ljubljanska gostilniška zadruga še niso izučile izkušnje, koliko koristi svojim članom s svojimi sklepi in okrožnicami? Smelo rečemo, da samo razburja javnost, sebi pa dela blamažo in svoj članom škodo. Samo en slučaj. Pred časom je gostilniška zadruga razposlala vsem ljubljanskim gostilničarjem nek »cigareten- in cigareten-tarif«, po katerem se

morajo za naprej smodke in svačice v gostilnah prodajati in ki ga mora vsak gostilničar obesiti v gostilni na zid, da bo vsak gost videl, koliko mora v gostilni plačati za smodke ali svačice. Kaj je sledilo vsemu temu? Finančne oblasti so po svojih organih pustile te cenike proč potrgati in gostilničarjem strogo zapovedale, da se smodke ali svačice ne smejo po gostilnah nič dražje prodajati kot navadno. Za danes stavimo samo eno vprašanje na ljubljanske gostilničarje: Kdaj boste vašo gostilniško zadrugo tako uredili, da bo res vaše pravo zastopstvo, ne pa »tvrška« blamaža in članom v škodo. — Radoveden opazovalec.

Ij »Nezdramljivi Izidor« je naslov tri-dejanske burke, ki se prvič na slovenskem odru uprizori v sredo, 25. t. m.

Ij Žalostna pomlad. V soboto je bil prvi pomladanski dan, ki pa je bil deževen in vihar; noč pa nam je pobelila hribe in doline. Včeraj dopoldne je bilo tudi deževno, popoldan je bil pa krasen in solnčen ter je privabil na vse strani okolice mnogo občinstva. Ob prisojnih krajih so cele gruce otrok trgale razne prve cvetke. Zvečer se je zopet shladilo in danes imamo zopet dež. Tako vreme traja sedaj že od 10. marca, to je od dne 40 mučenikov. Vremenski preroki trdijo, da kakršno vreme je na dan 40 mučenikov, tako je potem 40 dni. Dosedaj se to uresničuje; pa menda vendar ne bo deževno vreme trajalo štiri-deset dni?

Ij Umrla so v Ljubljani: Bleha Helena, obč. uboga, 93 let. — Terdina Ivana, služkinja, 46 let. — Waltner Jožefa, usmiljenka, 76 let. — Bartoncelj Fran, dninar, 51 let. — Magovac Josip, sin posestnika. — Teichmeister Jožefa, žena čevljarja, 36 let. — Tičar Barbara, dninarica, 74 let. — Pavšek Martin, delavec, 63 let. — Zakrajšek Ant., prosjak, 61 let. — Črnivc Uršula, žena delavca, 44 let. — Kolar Benedikt, sin služkinje, 1 dan. — Reiner Franc, posestnik, 32 let. — Wagentrutz Marija, mestna uboga, 69 let.

Ij Ob palca sta prišla 51letni pomožni delavec v »Učiteljski tiskarni« Jernej Novelli in 19letni žagar pri Binderju Lovro Ovsenar. Novelli je vrtil kolo, ki poganja stroj kalander ter je prišel pri tem z levo roko med stroj, kateri mu je deloma odtrgal levi palec. Ovsenar je pa rezal na cirkularni žagi drva, pri tem mu je spodletelo, da je prišel z levo roko do žage, katera mu je razparala palec. Oba bosta dalj časa za delo nezmožna.

Ij Lokal v prometnem kraju za pivnico se išče. Ponudbe pod šifro »Promet«, pošte restante Ljubljana.

GLASBA

»Novi akordi«, zbornik za vokalno in instrumentalno glasbo. Urejuje dr. Gajmir Krek. Vsebine 6. številke: 1. Fran Gerbič (Ljubljana) »Kam?« za en glas in klavir. — 2. Emil Hochreiter (Dunaj) »Valses nobles« III. za klavir. — 3. Ignacij Hladnik (Novomesto) »Meditacija« za orgle ali harmonij. — Gglasbeno-književna priloga. — Izhaja šestkrat na leto, tekem vsakega drugega meseca. Cena za leto 10 kron, za pol leta 5 K. Posamezni zvezki po 2 K.

Zadnje vesti.

POSL. KRAMAŖ O AVSTRIJSKI POLITIKI.

Praga. »Narodni Listy« prinašajo članek posl. Kramarja, v katerem podurja, da je navažnejša zahteva politične taktike, voditi boj čeških strank samo proti eni fronti. Kramar izjavlja med drugim sledeče: Vnovič smo v kritičnem položaju. Bojujemo zelo nevaren boj, ogrožujemo življenske interese ostalih narodov in države, ki ima končno tudi druge skrbi kakor samo češki deželni zbor. V tem nevarnem trenutku naj bo naša edina skrb, da vse te faktorje vpoštevamo in ne gonimo Nemcem v naročje. — Kramar opisuje nadalje, kaj je Stürgkh vse storil za Čeha ter graja v vladi samo eno napako, namreč justičnega ministra Hohenburgerja. Čehi ne smejo nastopati proti vladi. Naša monarhija je v zelo težavnem zunanjem položaju, bolj kot kdaj prej. V tem usodnem trenutku hoče vlada pokazati svetu, da je dovolj močna, da more povečati armado, napolniti svoje blagajne in zgraditi strateške železnice, kjer so potrebne. To je za monarhijo kategorični imperativ, prestopimo mi vse to z našo obstrukcijo. Nemci se vesele trenutka, ko bodo mogli nahujskati vse mogočne te države proti nam, in to naj z našim postopanjem potrdimo, da bodo imeli prav? Naša politika mora vladarju in vsem odgovornim krogom dokazati, da naš boj ni naperjen proti monarhiji, temveč samo in edino proti Nemcem na Češkem. In sedaj smo v času, da monarhijo zelo resnem, onemogočijo delavnost državnega zbora, ne da bi preskrbeli državi na drug način, kar neob-

hodno rabi. Zato izjavlja, da bi z baronom Fuchsom glasoval, ako bi bil član kontrolne komisije državnih dolgov, za posojilo na državne zakladnice, da bi tako vsemu svetu pokazal, da boj Čehov ni naperjen proti kroni, državi ali vladi, temveč le proti Nemcem na Češkem.

NEMŠKI RADIKALCI O ČEŠKO - NEMŠKI SPRAVI.

Litomerice. Dne 22. t. m. so tu zborovali nemški radikali. Govorila sta Wolf in Pacher. Sklenili so resolucijo, ki obsoja češko obstrukcijo, izjavili nemškim poslanecem, osobito radikalcem, zaupnico, ker so odklanjali vladni predlog o spravi in pozvali poslance, da naj v boju za nemške pravice na Češkem vztrajajo.

ZAHTEVE ČEŠKIH AGRARCEV.

Praga. V »Venkovu« izjavlja poslanec Sedlak, da je vlada hotela javno izjaviti, da razpiše volitve v češki deželni zbor. Češki agrarci so pa zahtevali obvezno obljubo, kdaj da se volitve razpišejo, kar se pa ni obljubilo od strank.

ŠVIHA LE TOŽI »NARODNE LISTE«.

Praga. »Čas« potrjuje, da je dr. Šviha praško sodišče naprosil, da naj se podaljša rok, da vloži tožbo proti »Narodnim Listom«. Sodišče bo najbrže podaljšalo rok.

NEMŠKI CESAR NA DUNAJU.

Dunaj. Nemški cesar se je danes na svojem potovanju na Krk pripeljal sem. Na kolodvoru ga je sprejel cesar z nadvojvodi. Cesarja sta se srčno pozdravila, krepko sta si stresla roki in se dvakrat poljubila na lice. Nato se je cesar Franc Jožef s cesarjem Viljemom peljal v Schönbrunn, kjer so nemškega cesarja pozdravile nadvojvodinje. Pred Schönbrunnom so nemškega cesarja aklamirali pevci iz Lipskega, ki so na izletu na Dunaju. Kmalu po dohodu v Schönbrunn je nemški cesar obiskal našega cesarja v njegovih prostorih. Nemški cesar se je pri našem cesarju dalje časa mudil. Naš cesar je povabil nemškega cesarja na velike avstrijske vojaške vaje, ki bodo pod poveljstvom nadvojvode Frana Ferdinanda od 2. do 5. septembra med vzhodno štajersko mejo in ravnino ob Rabi. Nemški cesar se že danes zvečer odpelje z Dunaja v Benetke. Peljal se bo danes ponoči mimo Gradca in Ljubljane v Trst.

DEMONSTRACIJE V TRSTU.

Trst. Včeraj se je vršil v gledališču Fenice shod, sklican od Associatione patria, na katerem se je protestiralo z ozirom na dogodke v Revoltelli proti slovanskim napadom (?) na italijanski značaj Trsta. Po zborovanju so hotele nekatere skupine Italijanov in Slovencev demonstrirati, a jih je policija razgnala.

V ZNAMENJU SVIHOVSTVA.

Heb. Tu se je vršil shod vsenemcev. Bivši poslanec Stein je izjavil, da se bo mogoče v kratkem času zvedelo za afero, enako Svihovi, tudi v nemškem taboru.

BAN SKERLETZ SABORSKI KANDIDAT V ZAGREBU.

Zagreb. Volilci koalicije so na volilnem sestanku v hotelu »Royal« sklenili v prvem zagreškem okraju, kjer je bil pri zadnji volitvi izvoljen dr. Šurmin, kandidirati bana Škerleca. Danes opoldne je vodil grof Miroslav Kulmer deputacijo, ki je banu ponudila mandat. Ban je kandidaturu sprejel.

IMENOVANJE NASTIČEVO.

Sarajevo. Gjorgje Nastič, ena glavnih oseb v svoječasnem veleizdajniškem procesu in takratna desna roka drž. pravdniku, je imenovan za uradnika v ministrstvu zunanjih zadev.

SVETI OČE ZASLIŠAL SEKČNEGA NAČELNIKA NAŠEGA ZUNANJEGA MINISTRSTVA.

Rim. Sveti oče je 21. t. m. zaslišal v avdijenci prvega sekčnega načelnika našega zunanjega ministrstva barona plem. Macchio.

ZADNJE NOVICE IZ ULSTRA.

London. Ministrski predsednik Asquith izjavlja v »Times«, da je gibanje čet na Irskem le varnostna odredba. Čete se proti Ulstrcem ne bodo uporabile. Vest o ukažu, da se voditelji ulstrskega gibanja zapro, ni resnična.

KRVAVE DEMONSTRACIJE V PARIZU.

Pariz. Pri vojaškem mirozovu so se vršili včeraj na pariških ulicah krvavi prizori. Množica je demonstrirala proti vladi in Caillauxu ter kričala: Smrt morilec! Policija je potegnila sablje in z golimi sabljami udrihala po demonstrantih. Razvil se je krvav pretep. Več manifestantov je ranjenih s sabljami. Nato je demonstrante naskočila republikanska garda in jih razganjala. Množice so se s klici proti vladi in Caillauxu še pozno v noč valile po ulicah.

LAŠKI ADMIRAL FAREVELLI UMRL.

Rim. Dne 22. t. m., ob 9. uri 25 minut e umrl admiral Faravelli, ki je poveljeval laškemu vojnemu brodomu ob laško-turški vojski. Kakor znano, je rajnik vodil l. 1911 obstreljevanje Tripolisa.

TRGOVINSKA POGODBA Z GRŠKO.

Atene. Dne 21. t. m. se je vršilo v zunanjem ministrstvu predposvetovanje z avstro-ogrskimi strokovnimi delegati, ki so došli sem, da se z grško vlado pogajajo o novi trgovinski pogodbi med Avstro-Ogrsko in Grško. Posvetovanje je vodil grški zunanji minister dr. Streit.

ABDUL HAMID NA SMRTNI POSTELJI.

Carigrad. Bivši sultan Abdul Hamid je tako bolan, da je vsak čas pričakovati najhujšega.

RAZREDNA LOTERIJA.

Dunaj. 300.000 K je zadelt št. 74.818, 10.000 K pa št. 29.158 in 93.918.

AFERA ZOISOVKE.

Gradec. Baronica Zois je jokajoč priznala, da je otroka Else Hirth podtaknila.

SMRTNA KOSA.

Gradec. Predstojnik historičnega semina vseučiliški profesor Karol Uhlir je umrl, star 60 let.

VELIKE GOLJUFIJE S POŠTNIMI NAKAZNICAMI.

Trst. Pri poštnem uradu Trst I. so izplačali, kot se je dognalo, tri ponarejene poštne nakaznice, ki so se glasile na 600 K, 800 K in 850 K ter bile naslovljene poštno ležeče na nekega Francesco Perich v Trstu. Nosile so oddajni pečat Pulj 3 ter jih je moral vtihotapiti v promet kak poštni uslužbenec, ki jih je ali sam ponaredil ali pa le pri goljufiji pomagal. Puljski poštni pečat je sicer ponarejen, a tako natančno, da se od pravih težko razlikuje. Že pred šestimi leti so prišle v promet ponarejene poštne nakaznice s puljskim pečatom in je bila ena izmed njih za 800 kron izplačana v Gradcu. Ker sleparja takrat niso izsledili, sumijo, da je tedanji ponarejevalec ponaredil tudi sada pjoštne nakaznice. Domneva-jmo, da je isti človek naslovil še na razne druge poštne urade ponarejene poštne nakaznice, kar pa bodo skušali šele dognati.

SMRTNA OBSODBA.

Bolcan. Na smrt je obsodila tukajšnja porota Henrika Prugga, ker je 13. decembra 1913 iz lakomnosti ubil v hlevu svojega strica, njegovo ženo Marijo Prugg pa v šestmesečno ječo, ker je možu pri umoru pomagal.

NESREČA V BENETKAH.

Benetke. Med potniki, ki so pri znani nesreči utonili, se nahajate tudi dve Avstrijanki, gospa Kraus iz Galicije in Franca Bischof iz Kolomeje.

OČE GLEDAL SMRTNO NESREČO SVOJEGA SINA.

Basel. Mladi, 19 let stari francoski avijatik Borrer se je pri poletu ubil. Njegov oče je bil navzoč pri njegovem smrtnem poletu.

VEČKRATNI MORILEC USMRČEN.

Frankfurt na M. Večkratni morilec žensk Hopf je bil danes usmrčen.

INŽENIR POTVARJALEC DENARJA.

Dunaj. Tu so zaprli inženirja Leo Borgerja iz Moravske Ostravice, ki je potvarjal 50kronske bankovce.

NEHVALEŽNI LJUDJE.

Sidney. Iz otoka Mallikolo na Novih Hebridah se poroča, da so ondtni domačini šest učiteljev misijonske postaje umorili in požrli.

Po svetu.

Rusija proti poljskim katoličanom. V helmski guberniji, ki jo je ruska vlada odtrgala od Poljske, so bili odpravljeni za železniško osobe na vseh postajah katoliški prazniki, a uvedeni so pravoslavni. Železniški uradniki poljske narodnosti, ki so še ostali tam, bodo premeščeni, pa nadomeščeni z Rusi. V vzajemnih kreditnih društvih v helmski guberniji se sme poslovati le v ruščini.

Stene imajo ušesa. Stene dobivajo sedaj res ušesa. Amerikanci spravljajo namreč sedaj v trgovino majhen aparat, ki ima preprosto ime diktograph, ki pa je lahko najnevarnejše orožje kakega kriminalista ali detektiva. S pomočjo diktografov se more slišati v salonu, kaj se govori med služkinjami v kuhinji. S pomočjo diktografov morejo klepetulje državni pravdniki in drugi podobni ljudje, z ogorčenjem ali odobravanjem zasledovati, kaj se šepeta ali godi v spalnicah ali drugih skrivnih kotih. S pomočjo tega kota se more v policijski pisarni zapisati, kaj se razgovarjata dva zločinca, zaprta v samotni celici, kaj govori nepreviden državljani o policijskem recenzentu, ki preveč konfiscira ali pa o ministru, ki pre-

več spletkari ali o kakem knezu, ki mnogo brzojavlja. Prijetna je vsekakor misel, da se bo v doglednem času razvilo okoli nas omrežje nevidnih ali vsaj težko zasledljivih diktografskih žic, ki bodo interesantom izdajale naše tajne pogovore in dejanja. Iz pisarn, kjer se bo trgovec razgovarjal s svojim kompanionom bodo vodile tanke niti k slušalom, ki jih bo par hiš dalje zadovoljno držal konkurent na svojih zaviranih ušesih. Kdo bo siguran, da ni v katerikoli lokalni skruti v steni aparat, ki zaznava vse govore, ki niso za nepoklicana ušesa. Ne bo dolgo trajalo, ko bodo slušala popolnoma nepotrebna in bo diktograph zapisal tudi vse na košček papirja, kar bo sprejel. Potem bodo nemogoče vse skrivnosti! Res, lepe reči nas čakajo.

Marconijev telefon brez žice. Kakor poročajo iz Rima, je Marconi v zadnjem času napravil uspešne poizkuse s telefonskimi aparati brez žice. Poizkusi so se vršili na laških vojnih ladjah v Sredozemskem morju. Na širnem morju je bilo slišati razgovor z ladje na ladjo v razdalji 70 km. Marconi trdi, da je rešil problem radiotelefonijske na velike daljave in upa aparate tako izpopolniti, da se bo čul glas še na večje oddaljenosti.

Nemci v kolegiju kardinalov. Ker so v poslednjih dveh letih umrli 4 kardinali: Nemci: kardinal dr. Nagl, dr. Fischer, dr. Katschthaler in dr. Kopp, ni sedaj v svetem kolegiju kardinalov nobenega Nemca.

Novo sredstvo proti tuberkulozi. Profesor na genoveški kliniki Bruschetini je 20. t. m. v Bologni v svojem predavanju pojasnjeval svojo therapevsko metodo proti tuberkulozi ter izjavil, da more reči z mirno vestjo, da bo serum, ki ga je iznašel, rešil človeštvo te grozne bolezni.

Hvaležna vdova. Iz Ogrskega Starega grada poročajo, da je lani umrla vdova Mayer zapustila svojemu slugi Juriju Peck milijon kron.

Konec zemskih ostankov grofa Hadika. Iz Šjofoka na Ogrskem se poroča: V alšolendvarski kapeli sv. Trojice so že 300 let hranili izvrstno ohranjeno mumijo zmagovalca nad Turki grofa Mihaela Hadika. Peštanski in dunajski muzeji so večkrat ponujali velike vsote za mumijo, a Alšolendvarci je niso hoteli dati, ker jim je bila sveta in ljuba. Lani so mumijo preložili v stekleno krsto, da bi se še bolje ohranila; toda zgodilo se je ravno nasprotno: V stekleni krsti je mumija začela hitro razpadati in bila popolnoma uničena. Sedaj bodo Hadikove zemске ostanke pokopali.

Žrtve aviatike v Avstriji. Z zadnjo nezgodo v Aspernu, kjer sta se ponesrečila pretekli terek nadporočnik Elsner in četovodja Serna, je število smrtnih žrtev aviatike narastlo v Avstriji na 12, od katerih ni nič manj kot pet častnikov. Doslej so ponesrečili: Vincenc Wiesenbach junija 1911 v Dunajskem Novem mestu; nadporočnik pl. Petrovič novembra 1912 v Gorici; nadporočnik Edvard Nitter februarja 1913 v Fischamendu; stotnik Deodat Andrić maja 1913 v Mostarju; Franc Seidl junija 1913 v Aspernu; poročnik Oskar Dudić julija 1913 v Sarajevu. Poleg teh sta se ponesrečila avstrijska pilota Rusjan pri Belgradu in Buchstätter pri Berlinu.

V varstvo neodrasle mladine. Szegebinski mestni zbor je sprejel predlog, da se mladini pod 16 leti ne dovoli obisk kinematografskih predstav, razen v spremstvu komisije, sestoječe iz članov mladinske nadzorne oblasti, učiteljstva in policije. Za vsako zanemarjenje, oziroma prestopke te prepovedi so določene kazni za nadzorovalne člane in lastnike kinematografov. Isti mestni zbor je obenem sprejel predlog, da se za mlade ljudni pod 18 leti prepove dviganje, oziroma izročanje poštroležnih pisem; taka pisma se smejo izročati mladoletnim osebam le proti izkazu posmenega pooblastila od strani staršev ali njih namestnikov.

Žrtve viharja. V Varšavi je 19. t. m. odtrgal vihar z neke trinadstropne hiše streho ter jo zagnal na sosednjo enonadstropno hišo, ki se je podrla in pokopala pod seboj neko žensko in dva otroka. Ponesrečence so izkopali iz razvalin težko ranjene, a še žive.

Samoumor odvetnika. Iz Draždanov pobegli advokat dr. Kurt Gässner se je 19. t. m. v parku v bližini ljudskega vrta v Libercih zastrupil.

Velika tatvina. Neznani vlomilci so urarju Bursigu v Plznu ukradli dragocenosti za 30.000 K.

Gothska — zajedna zavarovalna banka na življenje. — Po približni določitvi je znašal l. 1913., v 85. poslovnem letu banke, dospeltek novih zavarovalnih vsot 77 milijonov mark. Po odstetju vseh odbitkov se je zvišalo skupno stanje pravih življenjskih zavarovanj na 1170 milijonov mark. Tudi finančni uspeh poslednjega leta bo prav zadovoljiv, zlasti ker so vsote smrtnih slučajev bile za skoro 3 milijone nižje, nego prejšnjega leta. Zastopstvo za Kranjsko: Mihael Kastner v Ljubljani.

Ali ste že odposlal položnico „Slovenski Straži“?

Mlin in žaga

na bencinmotor se proda, vse stoječe kot je, ali da se cela naprava ven vzame. Vse v najboljšem stanju. Obrniti se je: Franc Lenarčič, Nova vas pri Rakeku. 989

V službo se sprejme
knjigovodkinja

lepega vedenja, ki ima tudi nekoliko trgovskega znanja in je vajena trgovske korespondence in strojepisja. Bolj priletna gđ. ima prednost. Vodila bi knjige in korespondenco pri več kmetijskih drugih na Gorenjskem in ne daleč od železn. postaje.

Ponudbe s potrebnimi pojasnili na upravo „Slovenca“ pod šifro: „Zadružna knjigovodkinja“ št. 988.

985

Zahvala.

Za vse blage dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti nepozabne soproge, sestre in tete, gospé

Josipine Žakelj
por. Heidrich

kakor tudi za obilno častno spremstvo pri pogrebu predrage rajnice izrekajo najpriskrnejšo zahvalo

žalujoči sorojnik.

Ljubljana, 23. sušca 1914.

Kurzne cene

dne 21. marca 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	83	05
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	83	05
4 1/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	86	80
4 1/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	87	80
4% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	103	90
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	83	45
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	83	35
4% ogr. renta v zlatu	98	60
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . .	82	—
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. .	90	30

Druge javne zadolžnice.

4% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dež. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	81	90
4% obveznice Rudolfa, železnice	86	40
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolenj. železnice	—	—

Srečke.

4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1635	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	442	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	680	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	350	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	271	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke l. izd.	282	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	242	—
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	26	—
Ljubljanske srečke po 20 gld.	58	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	52	50
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld. . .	31	25
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir . .	46	—
Josizv-srečke iz l. 1888.	16	—
Turške srečke	225	10
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888. . . .	29	—

Akcije.

Avstr. kreditni zavod	636	—
Avstro-ogrška banka	1955	—
Angio-avstrijska banka	343	25
Dunajsko bančno društvo	533	50
Jadranska banka	426	—
Ljubljanska kreditna banka	402	—
Union banka	607	—
Živnostenska banka	277	50
Avstrijski Lloyd	619	—
Državna železnica	710	90
Južna železnica	102	30
Alpine	818	—
Škoda	788	—

Valute.

20 frankov	19	07
20 mark	23	54
Sterling	24	04
Rubelj	252	75

Vsa tozadevna poasnila se dōbe tudi v podružnici o. kr. priv. avst. r. kredit. zavoda v Ljubljani.

Italijansko-slovenski slovar. Sestavil dr. Josip Valjavec. Vez. K 4.50. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. To je najpriročajši laško-slovenski slovar, ki je poleg tega tudi izredno natančen, ker obsega poleg frazeologije nad 40.000 besed. Slovar je tiskan z izredno finimi nalašč v ta namen naročenimi črkami ter je jezikovno, kakor tudi tehnično na višku. Služil bo izvrstno v šolah ter bo tudi vsakemu zasebniku, ki je nevesč ali tudi že več laškega jezika dobro došel.

Iskravec, Slovensko-laški slovarček. K 3.— Ker bo izšel Valjavčev slovensko-laški slovar šele čez nekaj let, je to edini slovensko-laški slovar, ki je na razpolago. Tudi ta slovar je obširen in natančen ter v splošnem prav priporočljiv.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Pristopajte k „Jugoslovanski Strokovni Zvezi“!

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 21. marca 1914.

Pšenica za april 1914.	12 61
Pšenica za oktober 1914	11 32
Rž april 1914	9 77
Rž za oktober	8 76
Oves april 1914	7 56
Oves za oktober	7 76
Koruza za maj 1914	6 73
Koruza za julij 1914	6 87

Brez posebnega obvestila.

990

Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je naša ljubljena soproga, mati, sestra, teta, gospa

Marija Dachs, roj. Vehar

gostilničarka in posestnica

včeraj 22. t. m. ob 3/4 na 9. uro previdena s sv. zakramenti za umirajočo po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v torek ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Florijanska ulica št. 33 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, dne 22. marca 1914.

Rodbina Dachs-Vehar.

Občinska hranilnica v Krškem, javlja pretužno vest, da je njen mnogoletni poštvovalni član upravnega odbora in ravnateljstva, gospod

Viktor Aumann

trgovec, posestnik itd.

danes ob 2. uri zjutraj nenadoma preminol.

Pogreb bo dne 24. marca 1914 ob 4. uri popoldne.

Bodi mu zemljica lahka.

Krško, dne 23. marca 1914.

987

Upravni odbor.

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Viktor Aumann

trgovec in hišni posestnik

danes ob 2. uri zjutraj, v 57. letu starosti nenadoma mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rankega bode v torek dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v četrtek dne 26. m. t. ob 8. uri v cerkvi sv. Križa v Krškem.

Predragega rankega priporočamo v blag spomin in molitev.

Krško, dne 22. marca 1914.

Žalujoča rodbina.

Član pokojninskega zavoda.

SLUŽBODAJNIKI IN NAMEŠČENCI!

Zakonito pokojninsko zavarovanje nameščenec, ki je stopilo v veljavo s 1. jan. 1909, se izvršuje za Dalmacijo, Kranjsko in Primorsko po deželni uradi pokojninskega zavoda v Trstu. Dasi ravno pa je prebivalstvo teh dežel po ogromni večini slovenske in srbohrvatske narodnosti in dasi ravno je tudi med zavarovanimi nameščenci in njihovimi službodažniki veliko število slovenskih in srbohrvatskih udeležencev, je vendar odbor deželnega urada tržaškega sestavljen tako, da ni med 11 odborniki sploh nobenega Slovana. Slovenski in hrvaški narod je pri upravi tako važnega javnega zavoda na svojih lastnih tleh brez vsakega vpliva.

In vendar je mogoče vsaj deloma izpremeniti te za nas tako žalostne razmere. Treba je le naše skupne volje, izražene v pravilni obliki in v pravem času, treba je nastopiti pri volitvah za glavni zbor tržaškega deželnega urada z enotno, skupno kandidatno listo.

Ta prilika se nam nudi sedaj, ko so razpisane

VOLITVE ODOPOSANCEV ZA GLAVNI ZBOR,

čigar sestava bo odločilna za upravo zavoda v nadaljnjih petih letih. Z ozirom na važnost teh volitev je podpirani volilni odbor sestavljen narodno kandidatno listo za skupino službodažnikov in nameščenecv vseh volilnih kategorij.

ČLANI POKOJNINSKEGA ZAVODA, NAMEŠČENCI IN SLUŽBODAJNIKI!

Glasujte vsi za kandidate, ki Vam jih predlagamo, vsako cepljenje glasov škoduje; priporočamo Vam pa, da glasovnic ne izpolnite sami, ampak da jih nepopolnane in nezalepljene v posebnih ovojih vpošljete nam, in sicer na naslov: Dr. Edvard Slavik, odvetnik in deželni poslanec v Trstu. Podpisani odbor prevzame pravilno izpolnitev glasovnic in njih pravočasno izročitev volilni komisiji.

Glasovnice naj se nam vpošljejo brez vsakega odloga, kajti volitve se vršijo že 29. marca t. l.

NARODNI VOL. ODBOR V TRSTU.

KATEGORIJA D & A

(prosti poklici, kmetijstvo, gozdarstvo).

Kandidatna lista
za skupino službodažnikov
(zelene glasovnice).

Dr. Edvard Slavik, odvetnik, Trst.
Franc Primec, trgovec, Trst. Dr. Maks Ober-
snel, ravnatelj, Trst. Dr. Karel Podgornik,
odvetnik, Gorica.

Za skupino nameščenecv
(bele glasovnice).

Anton Trtnik, uradnik, Trst. Fran
Kraivos, uradnik, Trst. Anton Sluga, urad-
nik, Trst. Karel Tomšič, obč. tajnik, Po-
stojna.

KATEGORIJA C

(trgovina in promet).

Kandidatna lista
za skupino službodažnikov
(zelene glasovnice).

Ivan Bonač, knjigovez, Ljubljana. Fr.
Abram, sodar, Trst. Franc Hmelak, trgo-
vec, Trst. Tomaž Gruđen, trgovec, Nabe-
žina. Ivan Šutej, trgovec, Jelendol. Ivan
Knez, ve'etržec Ljubljana. Anton Radovič,
kamnosek, Nabežina. Karel Dvornik, trgo-
vec, Split. Franc Jurca, ve'etržec, Po-
stojna. Franc Hainrihar, ve'etržec, Škofja
Loka.

Za skupino nameščenecv
(bele glasovnice).

Vekoslav Chladek, tajnik, Radovljica.
Franc Jurca, tajnik, Vrhnika. Albin Pečar,
uradnik, Ljubljana. Juraj Perič, knjigovod-
ja, Zadar. Ljubomir Petrič, knjigovodja,
Split. Alojzij Pirnat, trgovski potnik, Ljub-
ljana. Franc Rus, uradnik, Trst. Anton
Stanislav Sancin, uradnik, Škedenj. Hum-
bert Maurin, uradnik, Trst. Josip Šorn, pi-
sarniški vodja, Trst.

KATEGORIJA B

(ve'industrija in obrt).

Kandidatna lista
za skupino službodažnikov
(zelene glasovnice).

Dragotin Hribar, lastnik tiskarne, Ljub-
ljana. Ivan Ogrin, stavbni podjetnik, Ljub-
ljana. Ivan Caharija, lastnik kamnolomov,
Nabežina. Josip Lončarič, stavbni podjet-
nik, Ljubljana.

Za skupino nameščenecv
(bele glasovnice).

Srečko Bartel, disponent, Trst. Ant.
Podbršček, uradnik, Trst. Josip Durnik,
uradnik, Trst. Milan Jenčič, ravnatelj,
Menges.

KNJIGOTRŽTVO.

Nalezljive o'roške bolezni v sliki in
besedi. Za šolo in dom priredil dr. Demeter
vitez Bleiweis Trsteniški. Cena stenski sli-
ki na poltrdem papirju s platnenim robom
4 K.

Na tej poučni tabeli so v sliki in be-
sedi natančno obrazložene lahke in nevar-
ne otroške nalezljive bolezni. Kdor bo
prebral pouk o bolezni in pogledal sliko, bo
na prvi pogled spoznal, ali ima otrok
ošpice, škrlatinko ali kako drugo bo'ezen.
Glavne znake vsake bolezni namreč lahko
vsak razločuje. Te koristne tabele bi ne
smelo manjkati v nobeni šoli, društvu in
večji družini. Ker je ravno sedaj čas, ko se
najbolj gosto pojavljajo otročje bolezni, naj
vsak, kdor ima otroke, poseže po zgoraj
označeni tabeli, ki se dobi in naroča v

»Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Pater F. E. Leitner,

provincijal in zdravnik-vodi-
telj v bolnišnici usmiljenih
bratov v Gradcu, je uporabljal
tinkuro za želodec, lekarnarja
Piccoli-ja v Ljubljani, Dunaj-
ska cesta, z dobrim uspehom
pri prehlajenju želodca in čre-
vesja, kakor tudi pri obolenju
jeter. — Steklenica 20 vinarjev.

Naročila sprejema lekarna

G. Piccoli

Ljubljana.

zdravniško priporočeno kritvoreče
vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poš-
nem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale,
Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

2631

Nova
hiša

še 6 let davka prosta, zraven hiše 2 lepa nova
hleva, velik vrt s sadnim drevjem, poleg tega
2 njivi in 2 gozda. Vse v najlepši legi, za obr-
tnika najbolj pripravno, se takoj pod zelo ugod-
nimi pogoji proda. Vpraša naj se posestnika
Franc Travnika, h. št. 42 v Trebnjem, Dolenjsko.

Stanovanje

se odda v Naklem pri Kranju, z več sobami dvema
kuhinja in vrtom, skupno ali posamezni pro-
stori. Poslopje je enonadstropno, poleg državne
ceste v neposredni bližini cerkve in kolodvora.
Primerno za kako obrt ali kakega duhovnika
v pokoji. Vprašati je pri V nko Črnilec, po-
sestnik Naklo pri Kranju št. 46. 898

SIR

polnomasten, jako fini se dobi zelo poceni v
mlekarni Ivan Vidmar, Črna vrh nad Idrijo.

V najem se da

946

hiša

s stanovanjem, trgovino in vsemi potrebnimi
shrambami v Dobu ob državni cesti na promet-
nem kraju s 1. junijem 1914. Poizve se pri last-
niku Antonu Videmšek v Dobu pri Domžalah.

Izpraznjena je služba

organista in cerkvenika

v Škofji Loki. Nastop sredi junija. Prošnje je
vložit do 3. aprila pri župnem uradu v Škofji
Loki.

HIŠA

z opeko krita in z malim vrtom, se iz prosta
roke proda v Višnji gori. Zelo pripravna je za
vsakega obrtnika ali vpokojenca. Več se izve v
Višnji gori štef. 48. 977

1. vrsta K 5-50

2. vrsta K 6-50

Nikaka prevara!

Ne zamenjavajte z enakimi ponudbami!

Med bralce tega 30.000 parov praznič-
listov razdelimo in
delavnih, elegantnih čevljev na zadrgo iz najboljšega
trpeznega usnja z dobro podkovanimi podplat, ka-
kor kaže slika, za dober glas naše tvrde. Plača se
samo delo t. j. K 5-50 za 1. vrsto moških ali žen-
skih čevljev. 2. vrsta moških ali ženskih čevljev na
zadrgo za nedelje in praznike z višjimi petami par
za K 6-50. Pošljemo vsakomu po želji. Zamenja do-
voljena, torej nikak riziko! Po povzetju pošlje pri
c. kr. trgovskem sodišču protokolirana razpoš-
ljalnica čevljev

Franc Humann, Dunaj, Aloisgasse 3/10 R.

Vaše priporočilo nam prinese korist.
Tisoče priznanih pisem.
Krščanska svetovna tvrda. 902

Popravilo kaplanije na Vačah

se odda potom

zmanjševalne dražbe

za zidarska, mizarska in pečarska dela dne 2. aprila t. l. ob 10. uri
dopoludne v kaplaniji na Vačah. Delo cenjeno nad 2500 K. Načrti
in proračun na vpogled na licu mesta. 954

Stavbinski odbor.

Baška (otok Krk, Istra)
morsko kopališče

Velika peščena obal. — Morsko dno plitvo in čisto. — Čisto morje. — Moderno urejeni
hoteli, sobe v privatnih hišah.

Dnevna zveza z Reko.

Prospekti zastoj.

834 (10)

Uprava kopališča.

Spomladne modele

za dame in deklice priporoča tvrda

A. LUKIČ

Ljubljana, Pred Skofijo 19.

Za gospode in dečke

— največja izbira —

oblek in površnikov

najnovjšega kroja. Priznana najnižje cene.

Solidna postrežba! 2734 Solidna postrežba!

Sukno, volneno blago, vse vrste pe-
rilno blago, šifoni, preproge, odeje,
zastori in izvrstno gotovo moško pe-
:: rilo se dobi po najnižjih cenah ::
v manufakturni modni trgovini

Oglejte si zalogo,
zahtevajte vzorce

L. KOSTEVC Ljubljana
Sv. Petra cesta 4